

Benvinguts i benvingudes a Tyrika, el Festival Iber d'Alcanar

El poema "Ora Maritima" de l'escriptor romà Ruf Fest Aviè, explica que, entre Peníscola i la desembocadura del riu Ebre, hi havia, molt abans del segle IV, nombrosos assentaments i que un d'aquests s'anomenava Tyrichae, conegut també avui com Tyrika. Segons Aviè, Tyrika era un gran centre de poder fortificat, conegut per les seues riqueses i per ser un port d'arribada de productes d'arreu de la Mediterrània. Alguns experts situen Tyrika a la residència fortificada de Sant Jaume d'Alcanar, actualment en excavació, de la qual el poblat preiber i iber de la Moleta del Remei, avui visitable, era un dels assentaments que quedava sota els seus dominis.

Alcanar viatjarà als orígens de la seua història durant el cap de setmana del 14 i 15 d'octubre. Tyrika és el topònim que avui bateja el Festival Iber d'Alcanar, que des d'enguany pren un nou format per apropar d'una manera lúdica i festiva el món dels ibers a la nostra societat. El tradicional Mercat Iber d'Alcanar, que se celebra des de fa 20 anys, evoluciona per convertir-se en la festa iber de referència a Catalunya.

L'esdeveniment es desenvoluparà en dos ambients ben diferenciats: al nucli antic d'Alcanar i a la Moleta del Remei. Hi gaudirem d'exposicions, tallers, animacions, demostracions d'artesanía i del tradicional mercat, però també de diversos espectacles que ens permetran revivre la nostra història i entendre com vivien els nostres avantpassats.

PROGRAMACIÓ

ACTIVITATS PRÈVIES:

Divendres 13

A les 19.00 h: Inauguració de l'exposició *La vaixella: el servei de taula dels ibers* realitzada pel Museu de les Terres de l'Ebre. L'acte anirà a càrrec d'Àlex Farnós, director-gerent del Museu de les Terres de l'Ebre, i d'Alfons Montserrat, Alcalde d'Alcanar.
L'exposició es podrà visitar fins al 26 de novembre.

Inauguració del diorama "La Moleta del Remei", realitzat amb figures Playmobils per Andreu Borràs Callarisa, d'Expodíc.
L'exposició es podrà visitar fins al 29 d'octubre.
Lloc: Casa O'Connor.

Activitats emmarcades en el 17è Cap de Setmana Ibèric de la Ruta dels Ibers, organitzat pel Museu d'Arqueologia de Catalunya.

La vaixella: el servei de taula dels ibers
La taula ha estat el punt de trobada de la nostra societat des de l'antiguitat. A l'exposició veurem nous significats d'un acte tan quotidià com el de seure a taula, a partir de diferents tipus de vaixella procedents d'excavacions arqueològiques a la nostra zona, de la seva evolució i el seu significat social, econòmic i cultural.
Mar Villalbí Prades – Museu de les Terres de l'Ebre

PROGRAMACIÓ

ACTIVITATS DURANT TOT EL DIA

Dissabte 14

De les 11 a les 14 h i de les 17 a les 21 h

ATRACCIONS INFANTILS ECOLÒGIQUES

Lloc: Plaça del Mirador.

DEMOSTRACIÓ D'OFICIS ARTESANS

*Treball al torn de terrisser, a càrrec de Terrissa Artesana i Popular Joan Cortiella i Garcia (La Galera).
*Treball en pauma, a càrrec d'Art pauma. Artesanes de Mas de Barberans
*Treball artesà granerer, a càrrec de Juan José Oliva i Pepita Simó
*Treball en teler vertical i tints, a càrrec de Soroll de telers.
*Treball d'elaboració de peces i figures en fang, a càrrec de Crisfang
Lloc: Plaça del Mirador.

JOC DE PISTES TYRIKA

Durant tot el cap de setmana segueix les pistes per aconseguir emplenar el joc de Tyrika.

Demana les bases del joc al Punt d'Informació del Festival.

A més, també podreu gaudir de:

SERVEI DE TAVERNA IBER

Lloc: Carrer Montsià

PROGRAMACIÓ

ACTIVITATS DURANT TOT EL DIA

Diumenge 15

De les 11 a les 14 h i de les 17 a les 21 h

ATRACCIONS INFANTILS ECOLÒGIQUES

Lloc: Plaça del Mirador.

DEMOSTRACIÓ D'OFICIS ARTESANS

*Treball al torn de terrisser, a càrrec de Terrissa Artesana i Popular Joan Cortiella i Garcia (la Galera).
*Treball en pauma, a càrrec d'Art pauma. Artesanes de Mas de Barberans
*Treball en teler vertical i tints, a càrrec de Soroll de telers.
*Treball d'elaboració de peces i figures en fang, a càrrec de Crisfang
*Treball artesà granerer, a càrrec de Juan José Oliva i Pepita Simó
Lloc: Plaça del Mirador.

JOC DE PISTES TYRIKA

Durant tot el cap de setmana segueix les pistes per aconseguir emplenar el joc de Tyrika.

Demana les bases del joc al Punt d'Informació del Festival.

A més, també podreu gaudir de:

SERVEI DE TAVERNA IBER

Lloc: Carrer Montsià

PROGRAMACIÓ

DISSABTE 14

*** 11.00 a 14.00 h:** Jornada de portes obertes al poblat ibèric de la Moleta del Remei.

*** 11.00 a 14.00 h:** Taller “Un dolç condiment: el psiraion en terra ibera.
Taller per a conèixer els intercanvis i el menjar antic a partir de la realització d’una recepta, consumir-la i endur-se el resultat a casa. Activitat pedagògica per a tots els públics, a càrrec de KuanUm, especialistes en recreacions de productes alimentaris històrics.
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 11.00 a 12.30 h:** Jocs de l’Antiguitat, a càrrec d’Aur-Art, empresa especialitzada en la recreació històrica i la difusió del patrimoni.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 11.00 a 12.30 h:** Taller d’elaboració de toves, a càrrec d’Aur-Art.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 11.00 a 14.00 h:** Taller d’elaboració d’un penjoll iber, a càrrec de TEA, empresa dedicada a la difusió cultural del patrimoni i la història.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 11.00 a 14.00 h:** Taller per aprendre a llatar, adreçat a grans i menuts. Els xiquets i xiquetes podran elaborar un cuquet o un caragolet de llata, i els més grans podran fer un cinturó. A càrrec d’Art pauma (Mas de Barberans)
Lloc: Plaça del Mirador

*** 11.00 a 14.00 h:** Passejades en poni i en carro, a càrrec de l’Associació Hípica Alcanar Cavalls.
Lloc: Plaça de la Bassa

*** 11.30 a 12.30 h:** Taller de soft combat. Taller lúdic per a conèixer, a través del joc, les armes, la tècnica i la tàctica militar dels ibers. A càrrec d’Aur-Art.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 11.00 a 13.30 h:** Taller infantil “El món dels ilercavons ens transporta als jocs de l’època amb la creació d’un tres en ratlla/trencaclosques iber”. A càrrec de l’Associació Cultural Pere de Thous.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 11.30 h:** Visita guiada al nucli antic d’Alcanar, a càrrec dels Serveis Educatius i Turístics del Museu de les Terres de l’Ebre.
Punt d’inici: Plaça de l’Ajuntament d’Alcanar.

*** 12.00 h:** Inauguració de Tyrika, el Festival Iber d’Alcanar, a càrrec de l’Alcalde d’Alcanar, el Museu de les Terres de l’Ebre i les Mestresses de Casa d’Alcanar.
Lloc: Plaça del Mirador.
Tot seguit, les autoritats visitaran totes les activitats de tallers, demostracions d’oficis i parades de venda de productes.

*** 12.30 h:** “Passejant amb els habitants de Tyrika”. Animació de carrer amb personatges ibers per l’entorn del Festival, a càrrec d’Aur-Art.

*** 12.30 a 13.30 h:** Taller d’escriptura ibèrica, a càrrec d’Emporia Nea, empresa especialitzada en reproduccions, didàctica i museografia arqueològiques, i en arqueologia experimental.
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 13.30 h:** Dansa ibera participativa, a càrrec d’Aur-Art
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 17.00 h:** Demostració d’elaboració de cervesa artesana, a càrrec de Cervesa Arrels.
Lloc: Carrer Montsià

*** 17.00 a 18.00 h:** Taller d’escriptura ibèrica, a càrrec d’Emporia Nea.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 17.00 a 18.30 h:** Jocs de l’Antiguitat, a càrrec d’Aur-Art.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 17.00 a 18.30 h:** Taller d’elaboració de toves, a càrrec d’Aur-Art.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 17.00 a 20.00 h:** Jornada de portes obertes al Centre d’Interpretació de la Cultura dels Ibers-Casa O’Connor.

*** 17.00 a 21.00 h:** Taller “Un dolç condiment: el psiraion en terra ibera.

Taller per a conèixer els intercanvis i el menjar antic a partir de la realització d’una recepta, consumir-la i endur-se el resultat a casa. Activitat pedagògica per a tots els públics, a càrrec de KuanUm.
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 17.00 a 21.00 h:** Taller per aprendre a llatar, adreçat a grans i menuts. Els xiquets i xiquetes podran elaborar un cuquet o un caragolet de llata, i els més grans podran fer un cinturó. A càrrec d’Art pauma (Mas de Barberans)
Lloc: Plaça del Mirador

*** 17.00 a 21.00 h:** Taller d’elaboració d’un penjoll iber, a càrrec de TEA.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 17.00 a 21.00 h:** Passejades en poni i en carro, a càrrec de l’Associació Hípica Alcanar Cavalls.
Lloc: Plaça de la Bassa

*** 17.30 h:** Visita guiada al Centre d’Interpretació de la Cultura dels Ibers-Casa O’Connor, a càrrec dels Serveis Educatius i Turístics del Museu de les Terres de l’Ebre.

*** 17.30 h:** Taller de soft combat. Taller lúdic per a conèixer, a través del joc, les armes, la tècnica i la tàctica militar dels ibers. A càrrec d’Aur-Art.
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 17.30 a 20.00 h:** Taller infantil “El món dels ilercavons ens ensenya a modelar l’argila amb la confecció d’un imant recreant objectes ibers”. A càrrec de l’Associació Cultural Pere de Thous.
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 18.00 a 20.00 h:** Taller de fang en el qual els participants podran fer-se la seva pròpia peça. Dirigit a xiquets i xiquetes de 4 a 12 anys. A càrrec de l’artesa Crisfang.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 18.30 h:** “20 anys recuperant la història enterrada d’Alcanar. El jaciment del primer ferro de Sant Jaume”.
Conferència per a presentar els resultats de la darrera campanya d’excavació al jaciment de Sant Jaume-Mas d’en Serrà, a càrrec de l’arqueòleg director de les excavacions, David Garcia.
Lloc: Sala d’actes Ramon Esteban, Casa O’Connor.
Activitat emmarcada dins les Jornades Europees de Patrimoni 2017.

*** 18.30 h:** “Passejant amb els habitants de Tyrika”. Animació de carrer amb personatges ibers per l’entorn del Festival, a càrrec d’Aur-Art.

*** 19.30 h:** Combats rituals: xerrada i mostra de panòplies. Combat singular, a càrrec d’Aur-Art
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 20.00 h:** Sopar iber a la taverna de Tyrika
Venda anticipada de tiquets a 4€ als locals organitzadors: Cafeteria Catalunya, La llesca, Lo Raconet i Punt de Trobada.
Lloc: Carrer Montsià

*** 21.00 h:** Espectacle de recreació històrica “Ritual de pas d’una xiqueta ibera a l’edat adulta”, a càrrec d’Aur-Art
Lloc: Plaça del Mirador

*** 22.00 h:** Concert de música d’època, a càrrec del grup local Alcyon.
Lloc: Carrer Montsià

PROGRAMACIÓ

DIUMENGE 15

*** 11.00 a 14.00 h:** Recreació de la vida al poblat ibèric de la Moleta del Remei, amb visites guiades per un arqueòleg i petits tallers per als més menuts. A càrrec d'Ibercalafell, especialistes en la reconstrucció històrica de l'època ibèrica.

*** 12.30 h:** Escenificació de com es realitzava un intercanvi comercial en època ibèrica, a càrrec d'Ibercalafell.
Lloc: Poblat ibèric de la Moleta del Remei.
Durant tot el matí, d'11 a 14 h, cada mitja hora hi haurà servei de bus gratuït entre Alcanar i l'Ermida del Remei. Sortida: parada de bus d'Alcanar (Avinguda Catalunya).
Activitats emmarcades dins el 17è Cap de Setmana Ibèric de la Ruta dels Ibers, organitzat pel Museu d'Arqueologia de Catalunya.

*** 11.00 a 13.30 h:** Taller infantil “El món dels ilercavons ens endinsa a la confecció del teu escut / casc típic d'un bon guerrer ibèr”. A càrrec de l'Associació Cultural Pere de Thous.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 11.00 a 14.00 h:** Taller “Un dolç condiment: el psiraion en terra ibera”.
Taller per a conèixer els intercanvis i el menjar antic a partir de la realització d'una recepta, consumir-la i endur-se el resultat a casa.
Activitat pedagògica per a tots els públics, a càrrec de KuanUm.
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 11.00 a 14.00 h:** Taller d'elaboració d'un penjoll ibèr, a càrrec de TEA, empresa dedicada a la difusió cultural del patrimoni i la història.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 11.00 a 14.00 h:** Taller per aprendre a llatar, adreçat a grans i menuts. Els xiquets i xiquetes podran elaborar un cuquet o un caragolet de llata, i els més grans podran fer un cinturó. A càrrec d'Art pauma (Mas de Barberans)
Lloc: Plaça del Mirador

*** 11.00 a 14.00 h:** Passejades en poni i en carro, a càrrec de l'Associació Hípica Alcanar Cavall.
Lloc: Plaça de la Bassa

*** 12.00 a 13.30 h:** Taller d'escriptura ibèrica, a càrrec d'Emporia Nea, empresa especialitzada en reproduccions, didàctica i museografia arqueològiques, i en arqueologia experimental.
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 17.00 h:** Demostració d'elaboració de cervesa artesana, a càrrec de Cervesa Arrels.
Lloc: Carrer Montsià

*** 17.00 a 18.00 h:** Taller d'escriptura ibèrica, a càrrec d'Emporia Nea, empresa especialitzada en reproduccions didàctica i museografia arqueològiques, i en arqueologia experimental.
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 17.00 a 18.30 h:** Jocs de l'Antiguitat, a càrrec d'Aur-Art.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 17.00 a 18.30 h:** Taller d'elaboració de toves, a càrrec d'Aur-Art.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 17.00 a 20.00 h:** Jornada de portes obertes al Centre d'Interpretació de la Cultura dels Ibers-Casa O'Connor.

*** 17.00 a 21.00 h:** Taller “Un dolç condiment: el psiraion en terra ibera”.
Taller per a conèixer els intercanvis i el menjar antic a partir de la realització d'una recepta, consumir-la i endur-se el resultat a casa.
Activitat pedagògica per a tots els públics, a càrrec de KuanUm, especialistes en recreacions de productes alimentaris històrics.
Lloc: Plaça del Mirador.

NOTA: Totes les activitats de tallers del festival són gratuïtes.

*** 17.00 a 21.00 h:** Taller d'elaboració d'un penjoll ibèr, a càrrec de TEA, empresa dedicada a la difusió cultural del patrimoni i la història.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 17.00 a 21.00 h:** Taller per aprendre a llatar, adreçat a grans i menuts. Els xiquets i xiquetes podran elaborar un cuquet o un caragolet de llata, i els més grans podran fer un cinturó. A càrrec d'Art pauma (Mas de Barberans)
Lloc: Plaça del Mirador

*** 17.00 a 21.00 h:** Passejades en poni i en carro, a càrrec de l'Associació Hípica Alcanar Cavall.
Lloc: Plaça de la Bassa

*** 17.30 h:** Taller de soft combat. Taller lúdic per a conèixer, a través del joc, les armes, la tècnica i la tàctica militar dels ibers. A càrrec d'Aur-Art.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 17.30 a 20.00 h:** Taller infantil “El món dels ilercavons ens ensenya els seus tresors amb la confecció de polseres iberes”. A càrrec de l'Associació Cultural Pere de Thous.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 18.00 h:** Taller-xerrada: La indumentària ibèrica, a càrrec d'Aur-Art.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 18.00 a 20.00 h:** Taller de fang en el qual els participants podran fer-se la seva pròpia peça. Dirigít a xiquets i xiquetes de 4 a 12 anys. A càrrec de l'artesa Crisfang.
Lloc: Plaça del Mirador

*** 19.30 h:** “Passejant amb els habitants de Tyrika”. Animació de carrer amb personatges ibers per l'entorn del Festival, a càrrec d'Aur-Art.

*** 20.30 h:** Combats rituals: xerrada i mostra de panòpies. Combat singular, a càrrec d'Aur-Art.
Lloc: Plaça del Mirador.

*** 20.00 h:** Concert de cloenda de Tyrika, el Festival Iber d'Alcanar, a càrrec de la Banda Juvenil de l'Escola Municipal de Música d'Alcanar.
Lloc: Plaça del Camí Ample

ACTIVITATS PARAL.LELeS:

Dissabte 14 d'octubre

De 10 a 13 h: 7a Trobada d'Intercanvi de Plaques de Cava, amb sorteigs de lots d'ampolles, presentació de dos noves plaques de tiratge, i plaques commemoratives de regal.
Organitza: COPLACATE (Col·leccionistes de plaques de cava de les Terres de l'Ebre).
Lloc: Plaça del Camí Ample

Durant tot el cap de setmana, 13, 14 i 15 d'octubre

De 10.30 a 13.30 h i de 17.30 a 20.30 h: Exposició de bonsais, amb activitats complementàries com ara tallers, conferències i demostracions.
Organitza: Associació d'Amics del bonsai d'Alcanar.
Lloc: Cisterna del Vall

Dissabte 14 i diumenge 15 d'octubre

De 17.00 a 22.00 h: Shopping night ibera. El comerç d'Alcanar traurà al carrer els seus productes, emmarcats en l'ambient ibèric del festival.
Lloc: Carrer Ramon y Cajal. Organitza: FECOAL (Federació de Comerç d'Alcanar).

MENÚS ESPECIALS DELS RESTAURANTS

CHAPARRAL

C/ Ramón y Cajal, 22 Alcanar – Tel. 977 730 072

Entrants:

Torrada de pa d'espelta amb brots tendres i anxoves i oli d'orenga
Caneló de pasta filo en verduretes i calamar
Croquetes de béicon i carxofa

Segon plat a escollir:

Hamburguesa de vedella amb salsa de bolets
Llucet de palangre a l'all i pebrot vermell

Postres, vi i cafè

Preu: 22 €

LA COSTA

Av. Constitució, 26 Alcanar – Tel. 977 732 536

Entrants:

Seitó
Musclos amb picada del Montsià
Favetes amb botifarra negra

Segon plat a escollir:

Corder al forn amb polenta
Tonyina amb salsa cherry

Postres:

Flam de mató

Vi i cafè

Preu: 22 € (Mínim 2 persones)

MENÚS ESPECIALS DELS RESTAURANTS

PA D'ART

Av. Catalunya, 60 Alcanar – Tel. 639 107 039

Entrants:

Musclos
Pernil ibèric
Taula de formatges de Catí

Segon plat:

Filet de vedella

Postres:

Carquinyolis

Vi blanc o negre

Preu: 16 € (Mínim 2 persones)

PEPET

C/ Ramon y Cajal, 17 Alcanar – Tel. 977 730 838

Entrants:

Musclos i caragols amb herbes del Montsià

Segon plat a escollir:

Dorada
Llobarro
Ternasco de xai
Conill a la brasa
Xai a la brasa

Postres

Mató amb fruits secs

Vi de la Terra Alta

Preu: 16 €

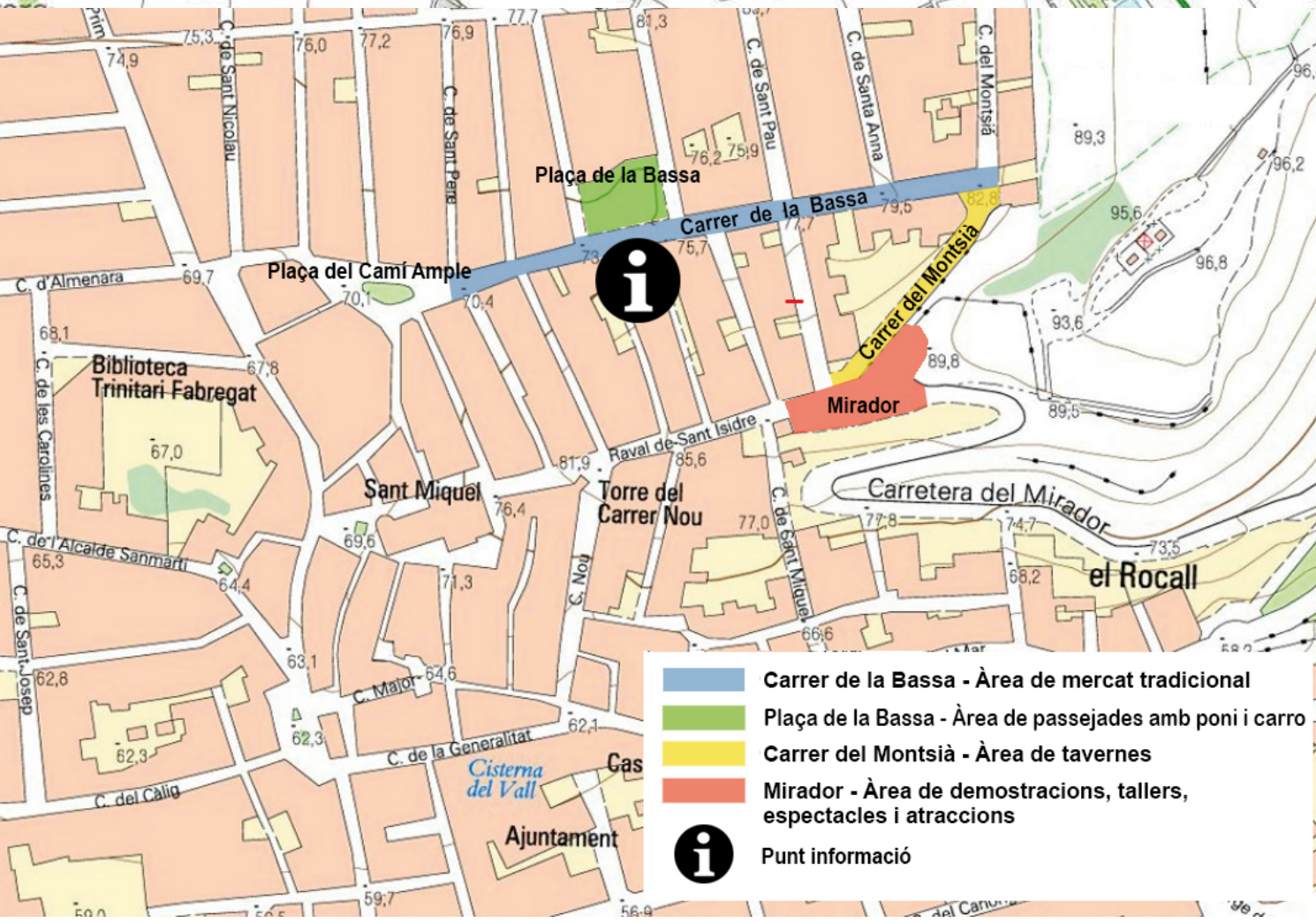
La vaixella: el servei de taula dels ibers

Exposició del 13 al 26 de novembre
Inauguració Divendres 13 d'octubre a les 19 h
Lloc: Casa O'Connor

La taula ha estat l'expressió dels costums i valors socials, des de l'antiguitat fins als nostres dies. Així, la taula dels ibers ens parla de la societat ibera.

Les excavacions arqueològiques ens han proporcionat, entre altres, objectes quotidians com són les peces de ceràmica per cuina, rebost i taula. L'estudi de les quals ens mostra una societat en transformació, una societat que, a partir del segle VII aC, mostra gran complexitat social i un desenvolupament jeràrquic. Els treballs arqueològics realitzats per diferents grups d'investigació a les Terres de l'Ebre han proporcionat una àmplia mostra de dades que permeten anàlisis comparatius molt acurats i que ens apropen al coneixement del funcionament i de l'organització social d'aquestes comunitats.

Així, el repertori ceràmic d'època ibèrica ens ofereix un conjunt de peces format, d'una banda, per aquells atuells, tradicionals i provats, on la forma respon a l'ús. D'altra banda,

per aquells atuells incorporats durant la 1a edat del ferro a causa de la introducció del consum del vi per part de les elits com a element diferenciador, de prestigi i de cohesió social en actes comunitaris.

A partir del segle VII aC es localitzen a les Terres de l'Ebre, en jaciments com Sant Jaume (Alcanar), La Ferradura (Ulldecona), Moleta del Remei (Alcanar), Aldovesta (Benifallet), El Coll del Moro (Gandesa), Turó del Calvari (Villaba dels Arcs), etc. recipients a torn procedents del nord-est peninsular. Els contactes amb altres societats del Mediterrani, per la via del comerç i de l'intercanvi, comportarà la reinterpretació i adaptació per part de la població local d'aspectes materials i ideològics. Els canvis en els hàbits de consum, tant domèstics com rituals, es veuen reflectits en la vaixella amb modificacions, imitacions, aparició de noves formes, introducció de noves tecnologies com el torn, aplicació de nous conceptes decoratius com la pintura vermella, etc.

Entre el conjunt de peces per al consum del vi en un entorn de banquet hi haurà una pervivència important de la vaixella indígena en els vasets globulars i troncocònics, però també la introducció de nous elements accessoris: per repartir (els simpula), per filtrar (coladors, clepsidra, etc.) o per condimentar i aromatitzar (ratlladors, els morters-tripode, etc.)

Un cas representatiu i ben estudiat és l'adopció de l'enòcoa (atuell per servir vi), associat al canvi en la vaixella en relació a la substitució de la beguda tradicional, la cervesa, per un producte exòtic com el vi. El vas mantindrà la seva funcionalitat al llarg del temps i la seva forma es modificarà, inspirant-se en models fenicis i/o grecs, per convertir-se en una peça habitual de les produccions ibèriques.

Museu de les Terres de l'Ebre

